

Prijímacia skúška zo slovenského jazyka a literatúry na 5-ročné štúdium v školskom roku 2024/2025

Evanjelické gymnázium J. A. Komenského, Škultétyho 10, Košice

01	Z vety vyber slová, v ktorých sa uplatnil zákon o rytmickej krátení. <i>Múdri študenti si sadli do bielych lavíc a napísali test zo slovenského jazyka.</i>
	(1) múdri (2) bielych (3) lavíc (4) slovenského
02	V ktorej možnosti sa nenachádza synonymum k slovu <i>šikovný</i> ?
	(A) bystrý (B) obratný (C) múdry (D) vkusný
03	Ktoré z uvedených viet obsahujú nespisovné slovo?
	(1) Sestra mala v sáčku čerstvé jablká. (2) Voňavé rožky mám najradšej. (3) Zjedla som dva krajce chleba so salámou. (4) S prácou dobrovoľníčiek som spokojná.
04	Ktoré z tvrdení o slovách v nasledujúcej vete sú pravdivé? <i>Hore strmými schodmi šlo dievča a nieslo veľa kvetov.</i>
	(1) Slová <i>strmými schodmi</i> sa zhodujú v páde. (2) Slovo <i>nieslo</i> sa je v dokonavom vide. (3) Slovo <i>hore</i> je príslovka miesta. (4) Slovo <i>veľa</i> je neurčitá číslovka.
05	Ktorá možnosť obsahuje združené pomenovanie?
	(A) Žiaci sa na hodine majú správať slušne. (B) Všetci sedeli vo svojich laviciach. (C) Hovoril so svojim triednym učiteľom. (D) Mala dobré známky zo všetkých predmetov.
06	V ktorých možnostiach sa nachádza slovesno-menný prísudok?
	(1) Kamarát je výborný futbalista. (2) V našom meste je mnoho detských ihrísk. (3) Adelka, ty si veľmi šikovná. (4) Pôjdete sa s nami prechádzať?

07 V ktorej možnosti obe slová obsahujú slabikotvornú spoluhlásku?

- (A) slávny, október
- (B) mláku, slza
- (C) prvý, sprcha
- (D) výročné, ktorý

08 Akým slovotvorným postupom vzniklo slovo *vetrisko*?

- (A) skladaním
- (B) odvodzovaním príponou
- (C) odvodzovaním predponou
- (D) spájaním

09 Ktorá veta vystihuje frazeologizmus *už je ruka v rukáve*?

- (A) Správne si sa obliekol.
- (B) Už je všetko dohodnuté.
- (C) Dostal sa z dobrej situácie do lepšej.
- (D) Je dôležité sa zbytočne netrápiť.

10 Ktorá z viet neobsahuje číslovku?

- (A) Našla som jedny rukavice.
- (B) Povedala som ti to veľa krát.
- (C) Z písomky som dostala dvojku.
- (D) Mám doma málo kníh.

11 V ktorej možnosti sa nenachádza nezhodný prívlastok?

- (A) miluje výraznú vôňu ruží
- (B) stretla vysokého muža
- (C) sedí na lavičke z dreva
- (D) okrem kníh o drakovi

12 V ktorej vete dochádza k spodobovaniu?

- (A) Sestrina kresba sa páčila každému.
- (B) Nechcela ísť so mnou do divadla.
- (C) Pribehol k nim spolužiak.
- (D) Vo vani som mala veľa voňavej peny.

13 V ktorých možnostiach je správna charakteristika nasledujúcej vety?

Po dlhom hľadaní bola opäť objavená.

- (1) Veta je jednoduchá, rozvitá.
- (2) Veta je dvojčlenná neúplná.
- (3) Vo vete je prisudzovací sklad.
- (4) Veta je jednočlenná slovesná.

- 14 V ktorej z možností je správne napísaná číslovka z nasledujúcej vety?
Stretol sa so skupinkou 38 žien.

- (A) tridsiatych ôsmych
- (B) tridsiatichôsmich
- (C) tridsiatych ôsmich
- (D) tridsiatich ôsmich

- 15 Ktoré z uvedených slov sú správne rozdelené na slabiky?

- (1) au-tor-ka
- (2) ne-za-bud-ni
- (3) sym-bo-li-cký
- (4) o-kvet-ný

- 16 V ktorých vetách je správne zapísaná priama reč?

- (1) „To je výborné!“, s nadšením vykrikla Hana.
- (2) Peter poznamenal: „Takto som to nechcel urobiť.“
- (3) Nesmieš tam ísť: „povedal Daniel.“
- (4) „Veľmi som sa snažila,“ kývla hlavou, „ale nemá to zmysel.“

- 17 Ktoré z uvedených tvrdení o nasledujúcej vete sú pravdivé?

Malé deti ich na Vianoce jedli pre ich sladkú chuť.

- (1) Slovo *deti* ich je osobné zámeno v akuzatíve.
- (2) Vo vete sa nachádzajú dve akostné prídavné mená.
- (3) Slovo ich *sladkú chuť* je osobné zámeno v akuzatíve.
- (4) Pomnožné podstatné meno vo vete je v strednom rode.

- 18 Ktoré z uvedených slov nemôže byť vetným členom?

- (A) citoslovce *čľup*
- (B) sloveso *skočiť*
- (C) zámeno *nám*
- (D) častica *určite*

- 19 Ktoré vety obsahujú slovo, ktoré sa dá stupňovať?

- (1) Hudba na plese hrala príliš hlasno.
- (2) Na ulici som videla pekného chlapca.
- (3) Priatelili sme sa odjakživa.
- (4) Vrúčne vás pozdravujeme.

- 20 V ktorej z možností sú vety iba jednočlenné?

- (A) V noci padal sneh. Môžeš mi napísať správu?
- (B) V Egypte zriedkavo prší. V škole sa cítime veľmi dobre.
- (C) Od hladu mu škvrkalo v bruchu. Nechod'te do tej triedy!
- (D) Na severe Európy stále mrzne. Po dobehnutí ma pichalo v boku.

21 V ktorej vete je podčiarknutá časť?

- (A) Som skôr mestským človekom kaviarní.
- (B) Zakaždým sme mu to vysvetľovali.
- (C) Neboli sme nikdy takí úspešní ako teraz.
- (D) Najprv sa pozri do svojej skrine.

22 V ktorej možnosti sú obidve možnosti napísané správne?

- (A) Malý Dunaj, Vodopád skok
- (B) Národné divadlo, Múzeum historických hodín
- (C) Vysoká Vojenská škola, Inštitút pre zahraničnú politiku
- (D) Matica Slovenská, Vysoké Tatry

23 Ktorý tvar slova môžeme doplniť na vynechané miesto v nasledujúcom slovnom spojení?
..... cudzinci

- (A) akýsi
- (B) niektorý
- (C) ktorýkoľvek
- (D) títo

24 V nasledujúcom texte je poprehadzované poradie viet. Keď tieto vety zoradíme do zmysluplného poradia, ktorá veta bude predposledná?

1. *Po otvorení v nej objavili zlatý poklad.*
 2. *Rozhodli sa ho použiť na pomoc miestnej nemocnici.*
 3. *Keď otvorili dvere, našli starú truhlicu.*
 4. *Ich štedrosť zmenila život mnohým ľuďom.*
 5. *Aby zistili, čo je v nej, museli rozbiť visiaci zámok.*
- (A) veta číslo 1
 - (B) veta číslo 2
 - (C) veta číslo 4
 - (D) veta číslo 5

25 Ktorá veta obsahuje neohybný slovný druh?

- (A) Prechádzal sa okolo nášho domu.
- (B) Posielam Vám spomínanú faktúru.
- (C) Vojnové besnenie prinieslo veľa problémov.
- (D) Témou ročníkových prác sa stali prírodné úkazy.

26 V ktorej vete sa slovo *pani* skloňuje?

- (A) P.... učiteľka, požičali by ste mi knihu na povinné čítanie?
- (B) Popros p... knihovníčku, aby ti našla knihu, ktorú hľadáš.
- (C) Postav sa do radu za tú milú p..., ktorá si vyberá knihu.
- (D) Požičala som knihu p.... susede, lebo ona veľmi rada číta.

- 27 Ktoré slovo z nasledujúcej vety patrí medzi historizmy?
Deduško kúpil svojej žene za poslednú zlatku bukrétu.

- (A) zlatku
- (B) bukrétu
- (C) deduško
- (D) kúpil

- 28 V ktorej možnosti nedošlo k vokalizácii?

- (A) odo dňa
- (B) na stavbu
- (C) so sestrou
- (D) ku koreňu

Otázky 29 – 30 sa vzťahujú na ukážku 1.
Pozorne si prečítajte jej text.

Ukážka 1

Sedával si so mnou v tajnom kúte
Patril nám stôl Tajné vežičky
Každý deň nám káva veštila čo bude
Padali nám z ruky lyžičky

V maličkej cukrárni Najmenšej na svete
Boli dve stoličky lampa a stôl
Bolo tam pre lásku vždy čisto prestreté
Iná som bývala Iný si bol

Boli to tie strašne krásne púte
Spájali nás iba maličky
Každý deň sme boli o krok bližšie k nude
A prach začal padať na sničky

Peteraj, K.: Cukráreň na dlani námestia

- 29 Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky 1?

- (A) Vzťah dvoch ľudí sa skončil.
- (B) Cukráreň nečakane zatvorili.
- (C) Cukráreň bola príliš malá.
- (D) Vzťah dvoch ľudí sa začal.

- 30 V ktorej možnosti je nesprávne určený umelecký prostriedok?

- (A) *v tajnom kúte* - epiteton
- (B) *nám káva veštila čo bude* - personifikácia
- (C) *prach začal padať na sničky* – metafora
- (D) *spájali nás iba maličky* – prirovnanie

Otázky 31 – 34 sa vzťahujú na ukážku 2.
Pozorne si prečítajte jej text.

Ukážka 2

Kyberšikana

Na elektronické šikanovanie sú zneužívané nové technológie, predovšetkým internet a mobilný telefón. Anonymita, ktorú ponúka internet, uľahčuje túto činnosť a kryje ľudí, ktorých cieľom je útočiť na ostatných užívateľov. Elektronický násilník (agresor) chce obeť zosmiešniť, rozrušiť, zneistiť a vystrašiť. Pri elektronickom šikanovaní nie je na prvom mieste väčšia fyzická sila a jeho popularita, dôležitou sa stáva schopnosť a spôsobilosť používať počítač, mobil, internet. Zákernosť tohto druhu šikanovania spočíva aj v tom, že je nepretržité – 365 dní v roku, 24 hodín denne a k inkriminujúcim informáciám má prístup veľké množstvo užívateľov internetu a mobilných telefónov. A ako sa môžeme voči kyberšikane brániť?

1. Dávaj si pozor na to, čo o sebe zverejníš na internete. Zváž, komu prezradíš svoj email, telefónne číslo a adresu, komu dáš prístup k svojim fotografiám alebo profilu, komu dovoľíš, aby ťa odfotil alebo natočil na video.

2. Ak sa ti na internete niekto vysmieva, nadáva ti, vyhráža sa ti alebo ti ináč ubližuje, nemá na to právo a ty sa môžeš brániť. Daj agresorovi dôrazne najavo, že si takéto správanie neželaš – ďalej s ním nekomunikuj. Ak sa ho budeš snažiť presvedčať, tak ho len povzbudíš v tom, aby pokračoval – chce totiž vidieť tvoju reakciu a pozorovať tvoj strach.

3. Ak kyberšikanovanie neprestáva, nenechaj si to pre seba. Povedz o tom niekomu dospelému – rodičovi, učiteľovi, psychológovi alebo polícii.

Zdroj: Internet

31 Ktoré z nasledujúcich tvrdení nevyplýva z textu ukážky 2?

- (A) Cieľom agresora je vystrašenie a zosmiešnenie obete.
- (B) Najdôležitejším faktorom kyberšikany je popularita a fyzická sila agresora, ktorou zastrahuje svoju obeť.
- (C) Kyberšikanovanie je dôsledkom zneužitia nových technológií – najmä internetu.
- (D) Dôležitým faktorom pri odstránení šikanovania je nepredlžovanie komunikácie s agresorom.

32 Ktorý faktor najviac uľahčuje činnosť páchatelom kyberšikany?

- (A) popularita
- (B) fyzická sila
- (C) anonymita
- (D) informovanie dospelých osoby

33 Ktoré slovo nevystihuje význam podčiarknutého slova v ukážke 2?

- (A) obľuba
- (B) presvedčenie
- (C) obľúbenosť
- (D) priazeň

34 Ktoré tvrdenie o ukážke 2 nie je pravdivé?

- (A) Podstatné mená *rodičovi, učiteľovi, psychológovi* sa skloňujú podľa vzoru chlap.
- (B) Slovesá *zosmiešniť, rozrušiť, zneistiť, vystrašiť* majú rovnaký vid.
- (C) V opytovacej vete *A ako sa môžeme voči kyberšikane brániť?* ja stúpavá melódia.
- (D) Vo vete *A ako sa môžeme voči kyberšikane brániť?* sa nachádza predložka.

35 V ktorej možnosti je správne charakterizovaný literárny žáner?

- (1) Román je rozsiahly epický žáner, ktorý zobrazuje široký okruh života, vystupuje v ňom veľa postáv, ktoré sa v priebehu deja vyvíjajú.
- (2) Legenda je útvar, ktorý pochádza zo stredoveku a približuje život svätých.
- (3) V poviedke sa charakter postáv v priebehu deja vyvíja a formuje.
- (4) Balada má pochmúrny dej a končí sa víťazstvom dobra nad zlom.